

Oktober-turen 2017

Tilbage til fortiden

Oktoberturen var en tur tilbage til fortiden til en industrikultur og et miljø, hvor vores guide Kim Bargsteeen arbejdede som skibsbygger på et af verdens største skibsværfter, B&W. I dag huser Refshaleøen kreative kontorfællesskaber, aktivitetscentre, støjende musikfestivaler, bryggeri og endda nogle gode restauranter.

Kim fortalte levende om dengang B&W var Danmarks største arbejdsplads med over 10.000 arbejdspladser, hvor kammeratskabet og solidariteten betød noget, her tog man hensyn til de ældre nedslidte arbejdere som fik de nemmere job og de kammerater der var nedkørte fik mulighed for at tage en lille lur.

Skibsværftet Burmeister & Wain begyndte sin historie som maskinfabrikken Baumgarten & Burmeister på Christianshavn. Fabrikken producerede bl.a. motorer, kedler og centrifuger, men begyndte i midten af 1800-tallet at bygge dampdrevne jernskibe. I 1872 anlagde virksomheden et skibsværft på Refshaleøen, og her fortsatte produktionen indtil lukningen i 1996.

Værftsområdet på Refshaleøen er udvidet flere

gange siden anlæggelsen i 1872. Det består i dag af en række forskellige bygninger, selv om en del nu er revet ned. De ældste bygninger stammer fra 1872, de yngste fra 1960.

Skibsværftet var hurtigt til at inddrage nye produktionstekniske processer, bl.a. i kraft af et tæt samarbejde med Orlogsværftet. Frem til 1930'erne voksede B&W til at være Danmarks største arbejdsplads med næsten 8000 ansatte. Skibsbygningen var i mange år en af landets største valutaindtjeningskilder og dermed en hjørnesten i Danmarks udvikling som moderne industrination. I løbet af 1900-tallet foretog værftet flere gennemgribende moderniseringer af produktionen. Maskinfabrikken på Christianshavn og værftet på Refshaleøen specialiserede sig i produktion af dieselmotorer og dieseldrevne skibe. I efterkrigstiden etablerede B&W sig som verdens førende leverandør af store containerskibe. Da efterspørgslen efter denne type skibe forsvandt i løbet af 1980'erne, gik skibsværftet i betalingsstandsning og lukkede i 1996.

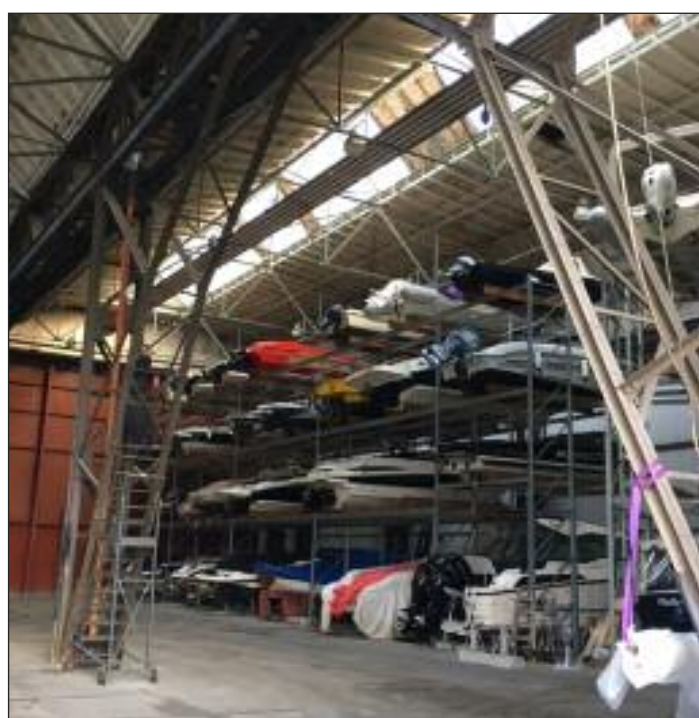
En stejl trappe fører op til Skabelonloftet, hvor der er skabt et spændende miljø med en række kreative mennesker.

Neders th. Når bådene ikke benyttes ligger de på hylder hos København Yacht Service. Når ejeren skal bruge båden, ringer han blot, og båden er klar når han ankommer.

B&W's skibsværft har spillet en stor rolle i industrialiseringen i Danmark. Samtidig indtager værftet en markant plads i arbejderbevægelsens historie som en stor og meget politisk aktiv arbejdsplads.

De gamle bygninger bliver nu genbrugt til mange aktiviteter blandt andet Nordeuropas største klatrehal Blocs & Walls med 15 meter høje vægge. På riggerloftet er der nu en række atelierer som lejes ud til kunstnere, og så er der en spændende

virksomhed der laver 3-d computer-design. Skabelonloftet er en spændende bygning fra begyndelsen af 1900-tallet. På loftet arbejder en række kreative mennesker med alt fra arkitektur til billedkunst.

Det Kgl. Teaters dekorationsværksteder og møbelager er desværre nedlagt. Her er en gammel kultur med mange gamle håndværk gået tabt på grund af besparelser. Lukningen af Det Kgl. Teaters dekorationsværksteder er meget symptomatisk for kulturlivet i København, som er ved at blive udhulet med alt for mange nedskæringer.

Vi så den gamle samlehal der er den mest markante bygning på værftsområdet. Den er fra slutningen af 1950'erne. Hallen er 65 m høj og fremstår med rå, nøgne og tillukkede facader. Der ikke blev sparet, da man i 2014 lavede Melodi Grand Prix,

Der er mange aktiviteter på øen. Til højre ses Blocs & Walls, Europas største indendørs klatrehal. Læg mærke til de små klatrere.

Nederst:

Refshaleøen er kommet på det gastronomiske verdenskort, da den tidligere køkkenchef Matthew Orlandos restaurant Amass åbnede. Den 36 årige kok er en af dem gastronomiske kendere fra hele verden holder øje med. Her er køkkenhave lige uden for restauranten.

Den gamle samlehal er blevet til lager for Operaens og Det Kgl. Teaters kulisser og dekorationer. Nettet er et sikkerhedsnet for klatrerne under hallens tag.

skandalen var stor, da der blev brugt 233 millioner kroner.

Der er en mangfoldighed af aktiviteter på øen og vi besøgte kun nogle få. B&W-hallerne bruges til loppemarked, bilskrotning, restauranter, caféer og ølbrygning m.m.

I den gamle svejsehal kan motorbådsejere nu opbevare deres både. Når ejeren skal bruge sin båd bliver den sat i vandet af en gaffeltruck.

En af de mest spændende restauranter er Amass, som ledes af tidligere Noma køkkenchef, Matthew Orlando. Her serveres moderne, økologisk gourmetmad. Orlando og hans hold er særligt kendte for deres tilgang til gourmetmad baseret på gode råvarer bl.a. fra deres helt egen 800 kvadratmeter store køkkenhave og drivhus som vi besøgte.

I den gamle samlehal kan man prøve verdens højeste indendørs high roping. Her kan man udfordre

sig selv og sine venner både fysisk og mentalt på baner i 50 meters højde.

Urban Ranger Camp er bygget af franske specialister inden for high roping sporten. Det er blevet til en spændende og udfordrende legeplads for alle over 16 år. I samme bygning er der også en paintball arena som er Europas største indendørs paintball- og eventcenter.

Udover paintball er der laserskydning, sumobrydning, human football, gladiatorkamp, rodeo tyr, bungee run, høvdingebold samt forskellige multisport events.

Ved indkørslen til Refshaleøen finder man en lille perle, nemlig La Banchina, hvor vi spiste vores medbragte mad med den dejligste udsigt over Søminegraven til Nyholm.

Referat: Preben Thorup

Foto: Jacob Rehling, Ellen Harre, m.fl.